

Dorothy Mc. Daniel Sells, har skrevet i en Indberetning om disse Ting, at Fordelen ved Voldgiftsretterne er, at de hjælper til Stabilitet og Ensartethed — altsaa en Udjævning af de meget lave Lønninger —, medens Forligs- og Lønraad har bedre Kontakt med Fagets Arbejdsgivere og Arbejdere. I Voldgiftsretten koncentrerer Magten hos een eller nogle faa; Raadene er derimod Udtryk for Selvstyre og Parternes frivillige Tilslutning. Forfatteren foretrækker derfor Raadene og mener ogsaa, at Tendensen i Australien gaar i denne Retning. Det er altsaa et Sted, hvor man i høj Grad har prøvet det.

I Tyskland, hvor man har været inde paa at give de derværende Forligskamres Kendelser bindende Virkninger i visse Tilfælde, skriver en Mand som Dr. Sitzler, som jo er en overordentlig stor Kapacitet paa dette Omraade, i en Indberetning, at han finder selv, at de tvungne Afgørelser kan være gode som ekstraordinær Metode i enkelte Tilfælde, men bliver de mere end en Undtagelse, mister man den faste Forbindelse med det økonomiske Liv. Han holder altsaa ingeniunde paa den tvungne Voldgift som noget, der kan bære ud over de Vanskeligheder, man lider under i alle Lande vedrørende dette Spørgsmaal.

Det er naturligt, at man har taget dette Spørgsmaal op til alvorlig Overvejelse rundt om i Landene i de senere Aar, det er naturligt, at man har søgt at undersøge, hvorvidt der var en Vej til at hemme og begrænse de hyppige og stadig mere omfattende Konflikter paa Arbejdsmarkedet. Navnlig i de senere Aar har der jo været overordentlig store Kampe, og store Værdier har maattet sættes ind fra begge Parters Side for at faa nye Overenskomster i Stand.

Selvfølgelig maatte Verdenskrigens Følger sætte deres Præg paa hele vort økonomiske Liv. I de krigsførende Lande svækkedes Købeevnen efterhaanden i uhyggelig Grad, vore egne Ledere herhjemme af Bankvæsen og Industri førte i alt for mange Tilfælde en ansvarsløs økonomisk Politik, der gav sig Udslag i et usikkert Pengevæsen, et Fald i vor Valuta, paa et givet Tidspunkt endda til Halvdelen af dens oprindelige Værdi, og den Undladelsessynd, som Ministeriet Neergaard i 1922 gjorde sig skyldig i ved, da Kronens Værdi var et Par og firs, ikke at søge den stabiliseret, men ved at lade den drive tilbage, saaledes at vi først 4 Aar senere kunde faa den danske Valuta stabiliseret — alt dette har selvfølgelig skabt Usikkerhed, foruden den, de over-

ordentlig store Svingninger i Prisniveauet har skabt ogsaa med Hensyn til Fornylelsen af de kollektive Aftaler mellem Arbejdere og Arbejdsgivere.

Det er givet, at saaledes maatte det gaa, det tvivler vel ingen om. Men at slutte derfra og til, at man vil kunne komme uden om alle disse økonomiske Virkninger, ogsaa paa Arbejdsmarkedet, gennem en Etablering af en tvungen Voldgiftsdomstol, maa vi paa det bestemteste tage Afstand fra. Vi vil paa ny understrege, at i disse Forhold kan Arbejderne ikke lade sig en Løn diktere af en Voldgiftsdomstol, og navnlig ikke af en saadan, som det radikale Venstre her foreslaar.

Hvis man vil fjerne Aarsagerne til Klassekampen, saa kender vi andre Veje, og vi har peget paa dem saa tidt. Hvis man vil skabe roligere Forhold paa Arbejdsmarkedet, gaar Vejen gennem Arbejdernes Andel i Ledelsen af Bedrifterne, gennem en Nyordning af Forholdet mellem Arbejdere og Arbejdsgivere. Jeg tænker ikke her paa den Ordning, at hvis Arbejdsgiverne frivilligt vil give deres Arbejdere Andel i Udbyttet, saa skal Staten bistaa dem med Raad og Vejledning. Det er ikke en saadan Ordning, jeg tænker paa, for den er naturligvis værdiløs, enhver Arbejdsgiver har ogsaa i dette Øjeblik Ret til at give sine Arbejdere Andel i Udbyttet, hvilket da ogsaa i visse Tilfælde sker.

I den Kommission, som Socialminister Borgbjerg i sin Tid nedsatte, gaar man fra mange Hold imod Tanken om tvungen Voldgift. Nu hørte jeg nok den højtærede Indenrigsminister her forleden Dag staa og tale haanende om den Arbejdskommission, som han i sin opblæste Magtfuldkommenhed har opløst uden nogen Grund, som vi kan anerkende.

Formanden: Det ærede Medlem bruger for stærke Udtryk.

Lundberg: Ministeren udtalte, at denne Kommission sad jo kun for at indhente Oplysninger, og det kunde man lige saa vel lade Ministeriet gøre. Hvis Kommissionens Opgave virkelig kun havde været at indhente Oplysninger, saa maa jeg naturligvis give Ministeren Ret, men det var jo dog ogsaa Tanken, at disse Oplysninger skulde bearbejdes i Udvalget, og at denne alsidigt sammensatte Kommission skulde give Lovgivningsmagten et Fingerpeg i Retning af, hvorledes Erhvervenes Repræsentanter, og hvorledes de udenfor Erhvervene staaende